

Sygn. akt: III U 95/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lipca 2015r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 lipca 2015r. w O.

sprawy z odwołania E. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania E. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 21.01.2015r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje E. G. prawo do emerytury począwszy od dnia 01.01.2015r.;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21.01.2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił E. G. prawa do emerytury.

E. G. wniósł odwołanie od tej decyzji. Podniósł, że z powodu zniszczenia dokumentów nie jest w stanie pozyskać świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że E. G. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, o których mowa w art.184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż pomimo osiągnięcia wymaganego wieku emerytalnego 60 lat i legitymowania się ponad 25-letnim ogólnym stażem pracy, nie posiada wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Przy czym po przeprowadzeniu postępowania dowodowego pełnomocnik ZUS pozostawił rozstrzygnięcie do uznania Sądu.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

w dniu 12.01.2015r. E. G. złożył w Oddziale ZUS wniosek o wcześniejszą emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Po rozpoznaniu tego wniosku ZUS uznał, że E. G. osiągnął wymagany wiek emerytalny 60 lat, na dzień 01.01.1999r. legitymuje się on łącznym stażem pracy 27 lat, 3 miesiące i 20 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz 2 lata, 3 miesiące i 29 dni pracy w szczególnych warunkach. ZUS uznał za pracę w szczególnych warunkach zatrudnienie w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym w O. od dnia 02.09.1971r. do dnia 31.12.1973r.

E. G. urodził się dnia (...), zatem podstawą ubiegania się przez niego o prawo do emerytury jest **art.184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu (...)** (tekst jedn. Dz. U. z 2015r., poz.748 ze zm.) w zw. z **§4** rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. **w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze** (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Zgodnie z tymi przepisami prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 31.12.1948r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- w dniu 01.01.1999r. udowodnił 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W przedmiotowej sprawie spór sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy odwołujący zgromadził 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a w szczególności – czy pracował w szczególnych warunkach w (...) Przedsiębiorstwie (...) w okresie od dnia 01.01.1974r. do dnia 30.04.1994r. ZUS nie uznał tego okresu, albowiem odwołujący nie złożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

W oparciu o zachowane dokumenty dotyczące zatrudnienia odwołującego w spornym okresie oraz w oparciu o zeznania świadków J. G. (k.37v) i C. P. (k.37v) oraz odwołującego E. G. (k.38) Sąd ustalił, że E. G. rozpoczął pracę w (...) Przedsiębiorstwie (...) od dnia 01.01.1974r. na stanowisku monter zewnątrznych instalacji wodno-kanalizacyjnych (k.5 a.r.). Była to praca w głębokich wykopach. Do jego obowiązków należało wyrównanie wykopu po maszynie i zamontowanie instalacji komunalnej. Taką pracę wykonywał do chwili pójścia do wojska. Zasadniczą służbę wojskową odbywał w okresie od dnia 23.04.1974r. do dnia 24.04.1976r. Po powrocie z wojska – znów pracował w głębokich wykopach. Był monterem oraz izolere, gdyż do jego obowiązków należało także izolowanie instalacji. Używano do tego azbestu. Na takim stanowisku przepracował do około 1981r. Następnie został przeniesiony na stanowisko pomocnika żurawia. Wykonywał wówczas czynności pomocnicze przy żurawiu, lecz nim nie kierował. Dodatkowo w zastępstwie jeździł samochodem specjalistycznym do wyrabiania betonu tzw. gruszką. Dnia 13.05.1982r. E. G. uzyskał uprawnienia do kierowania żurawiem (k.26) i od około dnia 15.05.1982r. pracował jako operator żurawia. Na tym stanowisku pracował już do końca zatrudnienia, czyli do dnia 30.04.1994r.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i odwołującego. Świadkowie są osobami, które pracowały z odwołującym w tym samym okresie. Mają zatem wiedzę na temat specyfiki pracy odwołującego w spornym okresie. Nie zachowały się wprawdzie akta osobowe odwołującego z tego okresu, ale z zachowanych dokumentów, złożonych do ZUS, wynika, że zeznania świadków oraz odwołującego znajdują w nich potwierdzenie tj. w świadectwie pracy z dnia 04.04.1994r. (k.5 a.r.) i Rp-7 z dnia 19.05.1999r. (k.19 a.r.) i z dnia 03.08.2004r. (k.29-31 a.e.).

W oparciu o powyższe dowody, Sąd uznał, że E. G. pracował przy robotach wodnokanalizacyjnych w głębokich wykopach w okresie od dnia 01.01.1974r. do dnia 31.12.1980r. Sąd zaliczył do tego okresu także okres odbywania zasadniczej służby wojskowej od dnia 23.04.1974r. do dnia 24.04.1976r. Zgodnie bowiem z ugruntowanym w tym

zakresie orzecznictwem - zaliczenie okresu służby wojskowej do okresu pracy w szczególnych warunkach możliwe jest w takiej sytuacji, kiedy pracownik wykonujący pracę w szczególnych warunkach powołany jest do służby wojskowej i następnie po zwolnieniu z tej służby zgłasza się do pracy w przepisany terminie (tak m.in. SA w B. w wyroku z dnia 08.07.2014r. IIIAUa 148/14). W niniejszej sprawie odwołujący bezpośrednio przed powołaniem do wojska wykonywał prace wodnokanalizacyjne w głębokich wykopach. Natomiast po zakończeniu służby powrócił do analogicznej pracy. Ustalając datę końcową tego okresu, Sąd uznał za wiarygodne zeznanie odwołującego, który wskazał, że w głębokich wykopach pracował do około 1981r. Koreluje to z zeznaniami świadków. Z zeznań świadka J. G. wynika bowiem, że gdy on zaczynał prace w tym zakładzie w 1978r. – to odwołujący pracował jeszcze w głębokich wykopach. Natomiast z zeznań świadka C. P. wynika, że gdy on rozpoczynał pracę w tym zakładzie (luty 1977r.), to odwołujący pracował w głębokich wykopach jeszcze 5-7 lat.

Jest to praca wyszczególniona w wykazie A, dziale V, poz.1 w/w rozporządzenia. Jest to okres wynoszący **7 lat**.

Sąd zaliczył także odwołującemu do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okres od dnia 15.05.1982r. do dnia 30.04.1994r. W tym okresie E. G. był operatorem żurawia. Ustalając początkową datę tego okresu, Sąd miał na uwadze, że dnia 13.05.1982r. odwołujący uzyskał uprawnienia do kierowania żurawiem. Sąd uznał, że skoro pracodawca zainwestował w podwyższenie kwalifikacji swego pracownika poprzez posłanie go na taki kurs, to z całą pewnością był zainteresowany jak najszybszym wykorzystaniem jego nowych umiejętności. Dlatego Sąd za wiarygodne uznał zeznanie odwołującego, że już od 15.05.1982r. pracował jako operator żurawia w pełnym wymiarze.

Jest to praca wyszczególniona w wykazie A, dziale V, poz.3 w/w rozporządzenia Okres ten wynosi **11 lat, 11 miesięcy i 17 dni**.

Po zsumowaniu tych okresów z okresem uznanym przez ZUS (2 lata, 3 miesiące i 29 dni), daje to łącznie okres **21 lat, 3 miesiące i 6 dni** pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Z tych względów Sąd uznał, że E. G. spełnił wszystkie przesłanki do uzyskania prawa do emerytury w oparciu o art.184 powoływanej na wstępie ustawy i przyznał mu prawo do emerytury począwszy od dnia 01.01.2015r. stosownie do treści art.129 ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS, albowiem wniosek o emeryturę został złożony dnia 12.01.2015r., a 60 lat odwołujący ukończył 20.05.2014r.

Mając to na uwadze, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję na mocy ***art.477¹⁴§2 k.p.c.***

Stosownie do treści art.118 ust.1 a w/w ustawy – Sąd, orzekając o prawie do emerytury, ma obowiązek stwierdzenia, czy organ rentowy ponosi lub nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i przyznanie tego prawa na etapie postępowania administracyjnego. Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie ZUS nie ponosi takiej odpowiedzialności, z uwagi na fakt, że odwołujący nie złożył za sporny okres świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Ocena, czy odwołującemu należy zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach sporny okres, wymagała przeprowadzenia szerszego postępowania dowodowego, co możliwe było dopiero przed Sądem.

Wobec powyższego w tym zakresie Sąd orzekł na mocy ***art.118 ust.1 a*** w/w ustawy.